

"De Buffel" Nieuwsbrief

voor- en door vrijwilligers

Nummer 1 - januari 2021

De hangmat

Zie pagina 6

"De Buffel" Nieuwsbrief

voor- en door vrijwilligers

Colofon

Redactie : Corrie Engelblik
Ed Wijbrands

Info en kopij:

buffel-nieuwsbrief@engelblik.nl

Telefoon: 0181-415043

Lay-out en realisatie:

Jan Engelblik

www.engelblik.nl

Inhoudsopgave

	Pagina
Van de redactie	1
Van het bestuur	2
Vakgroep beheer	3
Opwaarderen Buffel interieur	4/5
"Wist u dat"	6/7
"De Pen" door Will Wiegel	8/9
"De Pen" door Wil De Filippi	10/11
De ziekenboeg	11
Buffel gedichten	12
Prikbord	13

Van de redactie

Beste Buffelaars,

Hierbij ontvangen jullie de eerst Buffel-nieuwsbrief van 2021. Namens de redactie wens ik iedereen een goed, gezellig en vooral gezond 2021 en hoop dat het niet meer heel lang gaat duren voor we elkaar weer regelmatig op de Buffel kunnen ontmoeten.

Op verzoek van Cock en Barend is een nieuwe rubriek toegevoegd: Buffel-gedichten. In deze nieuwsbrief de eerste aflevering.

Wat betreft de lijst met werkzaamheden i.v.m. onderhoud – die is om over na te denken. Zodra we weer aan boord mogen, kun je je bij de leiding van de onderhoudsploeg aanmelden. Hoe wordt later bekend gemaakt.

De nieuwsbrieven worden naar jullie allen persoonlijk toegestuurd via e-mail, ter informatie naar de voorzitter/directeur "Museum Kwartier" en drie functionarissen op het gemeentehuis.

Bijdragen voor de nieuwsbrieven zijn welkom op: buffel-nieuwsbrief@engelblik.nl

Hartelijke groet,

Corrie Engelblik

"Van het bestuur"

Ingekomen post

Aan de heer Tom Wensink (voorzitter Stichting Ramtovenschip Buffel)

Hierbij laat ik u weten dat Ramtovenschip Buffel staat ingeschreven in het Nationaal Register Mobiel Erfgoed, onder registratienr. 1.002.0002

Met vriendelijke groet, Sandra Draaisma
Stichting Nederlands Transport Museum
Lucas Bolsstraat 7 | 2152 CZ Nieuw Vennepe
Telefoon: 0252-278378. Mobiel: 06-81070526

**Nederlands
Transport
Museum**

Marine Jargon

door Ed Wijbrands

"In de peiling lopen"

Door zijn gedrag opvallen.

Vakgroep beheer door Will Wiegel en Ronald Westmaas

Wat doet Beheer nu eigenlijk?

Omdat we volgend jaar graag in aanmerking willen komen voor de status van officieel museum, is het bestuur gestart met een aanvraag bij de museumvereniging. Voor Beheer houdt dit in dat alle voorwerpen op de Buffel digitaal geregistreerd moeten worden. We gebruiken nu een Excelbestand, maar het is de bedoeling dat we binnenkort samen met het Stadsmuseum en Droogdok een museumregistratiesysteem aanschaffen. Het Prins Bernard Cultuurfonds heeft € 10.000 toegezegd. Dit systeem moet er voor zorgen dat iedereen d.m.v. zoekopdrachten kan vinden wat er allemaal aanwezig is aan boord. Uiteraard kunnen wij in het systeem aangeven wat we wel of niet willen laten zien.

Behalve een objectnummer moet er ook de locatie benoemd worden, waar het voorwerp staat, bv Kuildek-5-SB. Dus alles moet een vaste plek krijgen en er mag niets verplaatst worden, alleen in overleg met Ronald of Will. Ook de ruimtes voor de horeca, schoonmaak, werkplaats, magazijn, kerstspullen etc. is bepaald. In deze ruimtes wordt alleen aangegeven wat er staat, er wordt niet met aantallen

gewerkt, indeling blijft bij de diverse werkgroepen.

Momenteel zijn we druk bezig met het registreren van wat we in bruikleen hebben en wat we geschonken hebben gekregen. Binnenkort starten we met het fotograferen van alle voorwerpen, voorzien met het registratie-objectnummer.

Verder regelt Beheer de indeling van alle museale objecten. Vaak ontstaat door het verplaatsen van objecten weer werk voor de onderhoudsploeg, denk aan verlichting verplaatsen etc. Wie al geruime tijd niet op de Buffel is geweest, zal zien dat we, zeker op het tussendek, het één en ander veranderd hebben. Beheer zorgt ook voor de evt. opslag of verwijderen van/weggooien van bepaalde spullen.

"De Buffel" Nieuwsbrief

voor- en door vrijwilligers

Nummer 1 - januari 2021

Pagina 4

Vakgroep beheer door Will Wiegel en Ronald Westmaas - vervolg

Er is een werkgroep Museum Buffel gevormd van 6 personen, elk met zijn expertise. Meer over deze werkgroep en de werkzaamheden in de nieuwsbrief van februari 2021.

Voor Beheer is er de komende wintermaanden genoeg te doen dus.

Heb je nog vragen, stel ze aan ondergetekenden. ('s maandags op de Buffel)

Will Wiegel, coördinator Beheer

Ronald Westmaas

Opwaarderen Buffel interieur

De oproep voor assistentie in het opwaarderen van het Buffel interieur is wat uitgelopen mede in afwachting van komende dwingende maatregelen van de overheid.

Toch om de omvang even aan te geven wat er ons te wachten staat, bijgevoegd de lijst die door Will is opgesteld.

Het is niet niks en als men met een spiedend oog rond kijkt niet overdreven.

Sommige dingen zijn al gereed, maar veel moet nog gebeuren,

Wim Quirijns

Lijst: Will Wiegel

501	schoon maken keuken entree	
502	schoon maken ruimte kanons	CO/RW - gereed, 30-11
503	inrichten ruimte kanons	RW
504	schoon maken wastafels wasruimte	
505	koper poetsen kranen wasruimte	
506	zinken teil wasruimte	wasbord repareren
507	opruimen keuken baksruimte	
508	ruimte 5	opruimen, schoon maken schoonmaakhok

- Vervolg pagina 5

Opwaarderen Buffel interieur - vervolg

509	Longroom	koper poetsen
509a	Longroom lamp boven tafel	koper poetsen LvW - gereed, 30-11
510	Gamellenhut	koper poetsen
510a	Gamellenhut	schoon maken
511	Schrijvershut	afstoffen, stofzuigen, koper poetsen
512	Commandantruimte	afstoffen, stofzuigen, koper poetsen
513	Slaapruiimte commandant	afstoffen, stofzuigen, koper poetsen
513a	Slaapruiimte commandant	deken,laken etc vervangen RW
514	ruimte 10 W. Kooiman	afstoffen, stofzuigen, koper poetsen
514a	ruimte 10 W. Kooiman	plafond roest weghalen
514b	ruimte 10 W. Kooiman	deken,laken etc verschoneren RW
514c	ruimte 10 W. Kooiman	plafond roest weghalen
514d	ruimte 10 W. Kooiman	verven
515	ruimte 6	opruimen/schoon maken schoonmaakhok nat
516	ruimte 20	opruimen/schoonmaken kantoor WW
517	alarmcentrale	opruimen/schoonmaken
518	Pilothouse	opruimen/schoonmaken
518a	Pilothouse	inrichten hoek speurtochten WW
519	deurkrukken Kuildek	koper poetsen
520	drempels Kuildek	koper poetsen
521	Commandantrap	koper poetsen leuning
521a	Commandantrap	wanden schoonmaken
521b	Commandantrap	treden schoonmaken
522	Officierentrap	wanden schoonmaken
522a	Officierentrap	treden schoonmaken
523	Trappen	treden schoonmaken naar tussendek
524	Ketel 1	inrichten voor adm. WW
525	Ketel 2	inrichten voor PR mat. WW

De hangmat

door Hans de Klerk

Lijkwade, zwemvest, vangnet voor kanonskogels

Bron: MARCEL HULSPAS – 21/07/12,
Volkskrant

Waar komt de hangmat vandaan?

Waar is hij uitgevonden, en hoe is het ding in onze tuinen terechtgekomen?

Het antwoord op de eerste vraag is algemeen bekend: Amerika.

Voor de laatste vraag kunnen we een gokje wagen: via de marine. Sinds wanneer hebben matrozen in hangmatten geslapen? Hoogste tijd om, vanuit de hangmat, iemand te bellen die alles weet van de Nederlandse marine: opperseiner Henk Visser.

'Henk, hoe lang slapen matrozen al in hangmatten?'

We overvallen hem een beetje. Henk zal even gaan zoeken. Ondertussen biedt internet uitkomst. De oudste resten van hangmatten zijn ongeveer duizend jaar oud, en aangetroffen in

Midden-Amerika. De Maya's lijken de uitvinders te zijn geweest. Zij waren de eersten die in de lucht sliepen. Daarna duikt ze op vele plaatsen in Midden- en Zuid-Amerika op.

.....En daar is opperseiner Henk weer:

“Begin 17de eeuw werden de oude strozakken in de volkslogies vervangen door hangmatten. Niet van katoen maar van zeildoek. Volkslogies, dat waren de verblijven voor de gewone bemanningsleden aan boord. De hangmat was veel prettiger dan de strozak, omdat je minder last had van deining. En zo'n strozak werd vochtig, en ging dan stinken...”

"De Buffel" Nieuwsbrief

voor- en door vrijwilligers

Nummer 1 - januari 2021

Pagina 7

De hangmat

'Welke ontdekkingsreiziger heeft de hangmat als eerste gezien?'

Henk: "Columbus! Die schrijft dat hij op de Bahama's indianen zag, die in katoenen netten lagen. De indianen noemden dat hamaks. Dat woord werd in allerlei talen verbasterd tot hamacho, hamakka, en het Engelse hammock. Hier in Nederland dateert de eerste afbeelding van de hangmat uit 1614. En in 1659 beschrijft Michiel Adriaanszoon de Ruyter de 'hangmak' in zijn scheepsjournaal. Twaalf Engelse duimen, dat was de officieel vastgestelde afstand tussen twee hangmatten."

"Dat is 30 centimeter!"

Henk: "Klopt. Het kwam nogal eens voor dat er tegen de ochtend zo weinig zuurstof over was dat bemanningsleden 's ochtends met geweld weer bij kennis moesten worden gebracht. Weet je dat de hangmat veel meer functies had 'Ten eerste werd hij ook je lijkkleed. Als je aan boord overleed, werd je in je hangmat genaaid en overboord gezet. Je hangmat was ook je zwemvest. Er zat een klein matrasje in, van kapok. Daarmee kon je je een paar dagen drijvende houden. En de

hangmat bood bescherming tegen kanonskogels."

'Nu ga je te ver...'

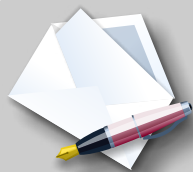
Henk: "Echt waar. Ik lees hier een Brits marinevoorschrift uit 1625: *All beddes and sakes shall be used as bulwarks for defense against the shots of the enemy.* Alle bemanningsleden moesten hun hangmatten zo tegen de wand hangen dat ze de inslag van een kanonskogel konden dempen. De kogel zelf was niet te stoppen. Die vloog dwars door het ruim".

"Ken je De Buffel?"

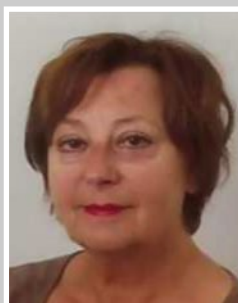
Dat is nu een museumschip in Rotterdam, maar veertig jaar geleden nog een logementschip bij de kazerne van Kattenburg. Daarop sliepen wel honderd leerling-machinisten, in de laatste hangmatten.'

"De pen"

Door Will Wiegel

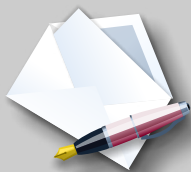
Leuk hé, die nieuwsbrief van de Buffel. Als vrijwilliger loop ik al een aantal jaartjes mee, en toch kennen we elkaar nog niet zo goed. Op uitnodiging van Corrie ga ik mij aan jullie voorstellen.

Mijn naam is Will Wiegel. Ik ben geboren in Rotterdam en woon sinds 1973 in Hellevoetsluis. Voor mijn werkzame leven heb ik eigenlijk een extra A-4tje nodig, maar ik zal het bescheiden houden. Mijn eerste baan was bij NRC BV, later AD en NRC Handelsblad. Ik ben begonnen op de afdeling kostprijsadministratie. Vervolgens kon ik overstappen naar de technische boekhouding, de bedrijfseconomische afdeling, het bedrijfsbureau en de afdeling inkoop. Ik had voldoende van het bedrijf leren kennen om rondleidingen te kunnen geven. Geloof het of niet, maar mensen vinden het echt heel interessant om het reilen en zeilen bij de redacties en het drukken van kranten te zien. En ik vind het toevallig heel leuk om mensen rond te leiden. Ik voelde me als een vis in het

water op al deze doorgaans "mannen-afdelingen". Maar toch vond ik het tijd om na al die financiële afdelingen het roer om te gooien: ik werd directie-secretaresse en tot slot zat ik bij de facilitaire dienstverlening, verantwoordelijk voor de beveiliging, de BHV, servicedesk, het bedrijfsrestaurant, de schoonmaak, postkamer, het magazijn en huisvesting. Een lange carrière waar ik op veel gebieden ervaringen heb opgedaan.

Van jongs af aan heb ik naast alle drukke werkzaamheden ook vrijwilligerswerk gedaan. Als eerste was ik betrokken bij het oprichten van de ontspanningsvereniging Time Out op mijn werk. Toen ik in Hellevoetsluis kwam wonen heb ik me vrij snel aangesloten bij de organisatie van de Vestingdagen. Door al mijn ervaringen op allerlei financiële afdelingen bij de krant trok ik al gauw naar de functie van penningmeester, of

(vervolg op pagina 9)

"De pen"

Door Will Wiegel

vervolg

vond men dat ik dat wel kon gaan doen, ik had immers op een boekhouding gewerkt. Bij de Stichting Vestingdagen heb ik dat 24 jaar gedaan. Sinds mijn pensionering heb ik nog veel meer tijd om vrijwilligerswerk te doen. Zo ben ik penningmeester bij

- [de Kerk aan de Ring](#),
- [Toneelgroep Helvetia](#)
- [Culturele Stichting Voorne](#).

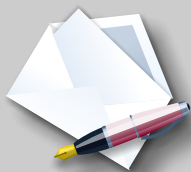
Arie van de Ban zocht vrijwilligers voor Historyland. Maar, voordat we daar konden beginnen, zou het nog wel even duren. Intussen zocht hij ook vrijwilligers voor de Buffel, dus ik dacht: laat ik daar maar eens gaan kijken. Misschien heb ik toch wat scheepsbloed in mijn aderen. Tenslotte heeft mijn vader jarenlang bij de H.A.L. gevaren. Mijn eerste klus bij de Buffel was, toen het alarmsysteem nog niet aangesloten was, een nachtje waken met Jan Langendoen in het Droogdok. Ik ben begonnen met rondleidingen geven. Van lieverlee ben ik in allerlei werkgroepen gerold. Nu help ik bij de kinderfeestjes, bij grote partijen en bij de Kijkje Alz... rondleiding (speciaal voor mensen met dementie).

Al jaren kom ik graag op maandag bij de onderhoudsploeg. De mannenwereld van vroeger heb ik hier weer terug gevonden. Ik help bij de schoonmaak, ik ben coördinator van de Activiteitencommissie en ik ben coördinator Beheer.

Ik wist niks van boten van *"tuigage, calorische waarde, kathodische bescherming en bolders"*. Daarom kom ik graag elke maandag op de Buffel. Ik leer elke keer weer wat. Bovendien is het altijd gezellig. De vrijwilligersploeg van de Buffel bestaat intussen uit ruim 70 mensen. De meesten heb ik in de afgelopen jaren wel ontmoet. Ik hoop dat de situatie rond Covid-19 snel weer verandert, zodat we wat meer vrijheden krijgen. Misschien (hopelijk!) kunnen dan weer meer vrijwilligers actief worden op de Buffel, want momenteel is het maar een heel klein clubje dat de boel draaiende houdt.

[INFO](#)

"De pen"

Door Wil De Filippi

Deze maand aan mij de eer om de pen op te pakken om mij zelf aan jullie voor te stellen.

Mijn naam is Wil De Filippi-Vellekoop (ja.. **De** is óók met een hoofdletter, Italiaans hè).

Geboren (1959) en getogen in Rotterdam-Overschie. Van 1993-2003 gewoond in Dokkum en sinds 2003 woonachtig in Hellevoetsluis. De verhuizingen waren gerelateerd aan het werk van mijn man Nino.

Sinds mijn 1e jaar brachten wij de vakanties door in Rockanje, de plaats waar mijn ouders geboren en getogen zijn. Zij zijn na de oorlog naar Rotterdam verhuisd. Dus Hellevoetsluis was mij niet helemaal onbekend toen we daar kwamen wonen.

Ik ben werkzaam geweest als leerkracht (en directeur) in het basisonderwijs in Rotterdam-Zuid. Na de geboorte van onze dochter ben ik gestopt met werken. Na Linda heb ik ook nog 2 zonen gekregen(Gino en Roberto) Ik ben

regelmatig met mijn klas aan boord van de Buffel geweest toen ze nog in Rotterdam lag.

Sinds november 2013 ben ik als vrijwilliger bij de Buffel betrokken. Na de eerste ziekteperiode(2012) van onze dochter was ik op zoek naar afleiding en toen ik de Buffel de haven van Hellevoetsluis zag binnenvaren wist ik dat ik daar wel wat kon betekenen. Begonnen als vrijwilliger met taken als surveilleren, kassa, rondleidingen, partybegeleiding en het opzetten van de kinderfeestjes. Juist het afwisselende van de taken (ene dag als een piraat op een kinderfeestje en de volgende keer zakenlui rondleiden) gaf mij veel voldoening. Lieverlee ben ik bij meer bij de organisatie betrokken geraakt.

"De pen" (vervolg)

Door Wil De Filippi

Met genoeg kijk ik terug op diverse activiteiten, met als laatste de BibberGriezelTocht in febr. 2019. Sinds de Corona ligt dit allemaal stil helaas, maar het is niet anders.

Sinds de oprichting van de nieuwe stichting ben ik coördinator van de exploitatie. Door de meerdere taken heb ik een aantal taken laten 'schieten'. Verder beheer ik het emailadres en de facebookpagina van de Buffel. Helaas kun je me vaak achter de kassa vinden, omdat we te weinig mensen voor de kassa hebben. Dus als je mee wilt draaien bij de kassa, laat het me dan weten. Ik werk je graag in. 😊

We hebben een vrij stabiele groep van vrijwilligers en hoewel we het niet altijd met elkaar eens zijn, is de 'werk'-sfeer goed. Betrokkenheid heb ik goed gemerkt tijdens de 2e ziekteperiode van mijn dochter in 2018; dat heeft ons zeer goed gedaan! Hopelijk kunnen we weer snel richting het 'normale' Buffelgebeuren aan boord!

De ziekenboeg *

Een bloemetje voor:

Peter Kars, hoopt binnenkort meer informatie te verkrijgen.

Cock van den Berg, die binnenkort enkele dagen opgenomen zal worden in het ziekenhuis.

* Meer informatie is te verkrijgen bij betrokkenen

Buffels Praathuis

(Uit een tijd dat de kassa nog op de wal stond.....)

Heb je het al gehoord?

Bij ons aan boord?

Een echt praathuis voor ons allen

Als je zit met wat moeites en kwallen

Je kunt er terecht van elfen tot 4

En ook, al helpt je dat waarschijnlijk geen
zier

Is het gezellig om met elkaar te bomen

En tot gewichtige uitspraken te komen.

Waar is dan dit Praathuis? Waar, waar, oh
wee

Het is bij de gangway, daar geheel benee

Het wordt bestuurd door de kassier,

Maar het geeft nog een veel groter plezier

Wanneer het bestuurd wordt door een
caissière,

Die achter haar desk zit op haar derrière.

Een wonderlijk menstyp, toch ook
geëvolueerd uit de apen

Die oogt, als door God, voor 't behagen
geschapen

Zij is in staat om meerdere taken gelijk te
behappen

Zonder de aandacht voor de bezoekers te
laten verslappen

En wat ook frappant is na zo'n lange dag en
bijna bekaf

Dat de kas ook nog klopt, tjonge tjonge,
petje af.

De Buffelaars, bezig aan dek of met andere
daden

Houden graag pikheet bij 't Praathuis
benee aan de kade

Er wordt dan gedold en onder het genot
van een bakkie

Sterke verhalen verteld en men geniet van
een makkie

Maar ook dàn heeft de hier boven
omschreven caissière

De touwtjes in handen en roept tot ieders
misère

"Alle hens weer aan dek 't is gedaan met de
woorden

Er komen bezoekers, die de Buffel gaan
boarden"

Daar gaan ze weer de tourguides,
techneuten en surveillantanten

De gangway weer op, naar hun arriverende
klanten.

Barend van Horssen

Prikbord

4 beroemde schepen

De Curaçao. Het eerste stoomschip dat zonder onderbreking de Atlantische Oceaan overstak. De raderboot vertrok 28 april 1827 van Hellevoetsluis en kwam 24 mei in Paramaribo aan, een tocht van 26 dagen, een record. De Curaçao was getuigd als een schoener en had drie masten, zodat ze ook kon zeilen.

De Batavia

De Batavia was een Nederlands spiegelretourschip uit de VOC tijd in de 17e eeuw. Het wrak bevindt zich momenteel in een museum in Fremantle, Australië. In de jaren 1985-1995 is een reconstructie gebouwd die te bezichtigen is op de Bataviawerf te Lelystad. Het schip is in slechte staat.

[Ondersteuning zie website](#)

De Halve Maen.

Het schip waarmee Henry Hudson in 1609 onder Nederlandse vlag naar Noord-Amerika zeilde. Hij zocht ten noorden van Nova Zembla een doorvaart naar Indië, maar kwam terecht in de kustwateren van wat later Nieuw-Nederland en nog later New York ging heten.

No 2.

Zo heette de kanoneerboot die 5 februari 1831 op de rede van Antwerpen aan lager wal raakte en door Belgische troepen werd bestormd, waarna commandant Jan van Speyk de voorraad kruit liet ontploffen, waarbij het schip de lucht invloog en vrijwel alle opvarenden om het leven kwamen.

Willen jullie als vrijwilliger zelf ook iets op het prikbord plaatsen?

Stuur een bericht naar:

buffel-nieuwsbrief@engelblik.nl

(Max. 90 woorden)